

TE GAST IN

Israël & de Palestijnse Gebieden

Maak kennis met het échte leven!

TE GAST IN **Israël & de Palestijnse Gebieden**

Samenstelling en redactie

Nicolien Zuijdgeest

Uitgeverij Informatie Verre Reizen

Colofon

Uitgave

Informatie Verre Reizen VOF

Postbus 1504, 6501 BM Nijmegen

T 024-355 25 34

E info@tegastin.nl

I www.tegastin.nl

Samenstelling en redactie, Nicolien Zuidgeest

Eindredactie, Kees van Teeffelen

Foto omslag, Ministerie van Toerisme Israël

Vormgeving, Mike van de Mortel

Druk, 3de druk, februari 2019

ISBN 978-94-6016-088-2

Andere uitgaven TE GAST IN:

Indonesië • Thailand • Vietnam • Myanmar • Cambodja • China • Bhutan • Nepal • India •
Sri Lanka • Egypte • Marokko • Turkije • Jordanië • Iran • Oman • Tanzania • Namibië •
Zuid-Afrika • Costa Rica & Panama • Cuba • Colombia • Suriname • Peru & Bolivia •
Argentinië & Chili • Rusland & Oekraïne • Australië • Nieuw-Zeeland

© 2019 Informatie Verre Reizen VOF

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de auteurs en de uitgever.

Deze uitgave werd met de meeste zorg samengesteld. Indien deze toch onjuistheden blijkt te bevatten, kunnen uitgever en auteurs daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Inhoud

Dwalen door onbekend Galilea Nicolien Zuidgeest	5
Het mozaïek Israël Karin van Kooten	12
De plicht roept! Erella Grassiani	19
Drukte en devotie in Jeruzalem Arnold van Bruggen	24
Water in de woestijn Karin van Kooten	30
Mensen verenigen in Nazareth Nicolien Zuidgeest	36
Wandelen langs de muur Toine van Teeffelen	43
Welkom in Palestina! Nicolien Zuidgeest	49
Stars & Bucks en glitterschoentjes Femke Noordink	56
Over drama en schoonheid Tineke Bennema	61
Reisinformatie	65
Woordenlijst	78
Verdere informatie	80

Druzen echtpaar in het noorden van Israël – Foto: Anoeek Steketeer

Dwalen door Galilea

Galilea is bij de meeste toeristen vooral populair vanwege de bijbelse plaatsen. Maar deze noordelijke streek van Israël heeft nog meer te bieden. Ottomaanse steden, Druzische cultuur, joodse mystiek en een mooi berglandschap. “Welkom in het mooiste stukje Israël.”

“*Gosh, I really feel like Indiana Jones*”, giechelt een Amerikaanse vrouw. Ze loopt met drie vriendinnen in de halfdonkere Tempelierstunnel, die de haven van Akko verbindt met een voormalig kruisridderpaleis. De tunnel werd in 1994 bij toeval ontdekt toen een inwonster een verstopte gootsteen had, en de loodgieter op de ondergrondse schacht stuitte.

De tunnel ruikt naar vocht en mos. Water druppelt in de nek, kussentjes aan het plafond beschermen de bukkende hoofden. In vroeger tijden deed de tunnel dienst als ondergrondse geldsluis. Als de pelgrims, die een ‘rondreis’ naar het Heilige Land hadden geboekt vanuit Pisa, Genua of Venetië op de plaats van bestemming aan land waren gegaan, werd het goud via de tunnel naar de kluis van het paleis gebracht. Dat maakte de kruisridders ook tot bankier en touroperator.

Ommuurde stad

In Akko is het heerlijk rondwalen. Smalle straten, minaretten, koepeldaken, winkeltjes en eetgelegenheden te over. De Ottomaans-Albanese heerser Ahmed Pasha al-Jazzar drukte in de achttiende eeuw zijn stempel op de stad met de bouw van sier-

Bruidspaar in de citadel van Akko – Foto: Nicolien Zuijdgeest

lijke moskeeën en omvangrijke *khans*, herbergen met binnenplaatsen. Zoals de Khan al-Umdan, de ‘herberg van de pilaren’ met zuilen afkomstig uit het Romeinse Caesarea. In de vijftiende eeuw voor Christus veroverde farao Thoetmosis III de stad, en liet de stadsnaam in de Karnak-tempel in Egypte vereeuwigen. Daarna is Akko door bijna alle denkbare invallers veroverd of belegerd. Ook Napoleon deed zijn best, maar koos na zestig dagen beleg eieren voor zijn geld.

“Buig voorover en geef je vrouw een zoen. Zoals bij het ontwaken”, dirigeert een fotograaf in het Arabisch. Een jong stel in bruidskleding poseert in het lommerrijke tuincomplex van Akko’s drukbezochte citadel. Een groep Duitse toeristen feliciteert hen en bewondert de jurk. Dan vervolgen ze hun audiotour. De meeste historische steden in Israël presenteren hun erfgoed zo mooi mogelijk voor toeristen. In Akko zijn de huizen nog voor de inwoners, niet voor kunstenaars, en is de zoek het terrein

Welkom in Palestina!

“Bedankt dat je hier op bezoek bent. We ontvangen graag toeristen.” Rondreizend in de Palestijnse Gebieden worden buitenlanders aangenaam verrast door de hartelijkheid en gastvrijheid. Via bewustwordingsreizen kunnen internationale vrijwilligers proeven van het Palestijnse leven. Zoals tijdens de olijvenogst. “Wat ik hier meemaak is totaal anders dan wat de media laten zien.”

“Dat shirt is echt te bloot”, zegt gastmoeder Lina tegen haar vijftienjarige dochter, terwijl ze naar het décolleté wijst. Christina trekt een weinig begripvol gezicht, maar moeders wil is wet. In de Grieks-orthodoxe kerk van Beit Sahour is het niet gepast te bloot gekleed te gaan. Ze moet haast maken, want de kerkklokken luiden al. Haar tweelingzus en vader slaan het tafereel gade, terwijl de drie jongste dochters nog aan de ontbijttafel zitten. “Met vijf vrouwen in huis ben je altijd aan het wachten”, zegt vader Issa. Voor tien dagen heeft Elhayek nóg twee vrouwen in huis, een Amsterdamse yogadocente en ikzelf. We zijn twee van de honderd internationale vrijwilligers, die aan een tiendaagse olijvenplukreis – de Plant een Olijfboomcampagne – in de bezette Palestijnse Gebieden deelnemen. De ene helft van de olijfplukkers zit in een hotel, ik kies voor de warmte van een Palestijns gastgezin. De bewustwordingstrip is georganiseerd door Alternative Tourism Group (ATG), een reisorganisatie, gespecialiseerd in rondreizen en pelgrimages met een kritische blik op de geschiedenis, cultuur en politiek in het Heilige Land.

Vreugde en misère

“Als er soldaten het veld op komen, laat dan het woord aan de boer. We zijn hier niet om de confrontatie aan te gaan of om onder het traangas te komen zitten”, zegt reisleader Jawad Musleh en kijkt serieus de touringcar in. “Ons uitgangspunt is boeren ondersteunen die problemen ervaren, of nauwelijks hun land op kunnen.” Een dertigtal hoofden knikt begripvol.

“Welkom in Palestina”, zegt Musleh. “Jullie zullen zowel vreugde als misère zien.” Het is oktober, maand van de olijfoogst. Onze uitvalsbasis is Beit Sahour, een dorpje onder de rook van Bethlehem, waar de herdertjes de engelen hoorden zingen. Onderweg opent Musleh onze ogen. “Links ligt vluchtelingenkamp Deheishe waar 10.000 Palestijnen op één vierkante kilometer wonen. Een oplossing voor het vluchtelingenvraagstuk, 4,5 miljoen mensen, is een belangrijke voorwaarde voor vrede.”

Welvaartssymbool

De olijboom is van oudsher het Palestijnse symbool voor vrede en welvaart, en daarmee een dankbaar doelwit van tegenhanger Israël. Landjepik is een veelbeproefde methode om het Palestijnse boeren lastig te maken hun land te bewerken. Bomen omzagen of vergifigen, gebeurt ook met regelmaat.

De bus slingert door bosrijke heuvels. De eerste pluk is bij boer Maher. Een checkpoint heeft zijn boomgaard in tweeën gedeeld. De ene helft ligt in Israël, en is militair gebied. Om zijn land te betreden, heeft hij toestemming nodig van de Israëliërs. De touringcar stopt. Een lange sliert internationals, gewapend met ladders, emmers en zeildoeken, loopt richting controlepost. De soldaten kijken met open mond. Een Nederlandse grapt: “Daar gaat je rustige zondagochtend!”

Op het veld vertelt boer Maher wat de beste pluktactiek is. Blauwe zeilen op de grond, met de hand plukken, zeil leggen in de emmer. De pluk is een goed kennismakingsmoment. De Japanse Midori studeert politicologie met belangstelling voor het Israëliisch-Palestijns conflict. Student Chris toont foto's van de World Peace Demonstration: “Kijk, daar zie je mij met de Palestijnse vlag zwaaien.” Tim, een anglicaanse priester, voelde de morele plicht van een *gentleman* om “de chaos die mijn voorvaders in het Heilige Land hebben achtergelaten draaglijker te maken”.

Gastgezin

“Wat is jullie programma vandaag?” vraagt gastmoeder Lina bij het ontbijt. Voor de binnenhuisarchitect is het ontvangen van internationale gasten een manier om de wereld in huis te halen, nu Palestijnen door de muur en de checkpoints zelf zoveel reisproblemen ervaren. Lina is een typisch voorbeeld van de gemiddelde Palestijnse vrouw, hoogopgeleid en geëmancipeerd. Met zoveel mannen die gevangen zitten of gewond zijn geraakt, zijn het in de bezette gebieden de vrouwen die de families en het land draaiende houden.

מלפפונים
במלח
החב"ש
10

Verkoopster in Tel Aviv – Foto: Ministerie van Toerisme van Israël

Reisinformatie

Adressen

Communicatie

Elektriciteit

Eten en drinken

Feestdagen

Festivals

Fotograferen

Geld

Gezondheid

Inkopen

Klimaat en kleding

Omgangsvormen

Openingstijden

Tijdverschil

Transport

Uitgaan

Veiligheid

Websites

Verdere informatie

Literatuur

TE GAST IN **Israël & de Palestijnse Gebieden**

De landenuitgaven TE GAST IN bevatten artikelen van meerdere auteurs die een speciale band hebben met een land. Zij schrijven op levendige wijze en met kennis van zaken over onderwerpen die hen na aan het hart liggen. Het geeft een opmerkelijk goed inzicht in de levenswijze en omgangsvormen van de bewoners van het land. Bovendien bevat elke uitgave nuttige reistips. Een aanrader voor iedereen die interesse heeft voor verre landen en wil weten wat er achter de schermen gebeurt.

Reizigers naar Israël en de Palestijnse Gebieden bezoeken vooral de bijbelse plaatsen, gaan op zoek naar hun joodse roots of genieten van het mediterrane strand. Maar er is zoveel meer te beleven. Dwaal door de smalle straten van Akko en geniet van de authentieke sfeer. Proef in het bergland van Galilea van Druzische cultuur en joodse mystiek. Maak vanuit Nazareth een meerdaagse wandeling zoals de Jesus Trail of de Nativity Trail en voel je verbonden met de bevolking. Verbaas je in de Negev woestijn over de oplossingen die Israëli's hebben bedacht voor het waterprobleem. Bezoek een of meer van de vele festivals en geniet van de gevarieerde keukens. Neem in Bethlehem een kijkje achter de muur en help Palestijnse boeren bij de olijvenpluk. Ga winkelen in het hippe Ramallah en drink koffie met rozenmaak bij Stars & Bucks. Maak een praatje met de mensen en laat je verrassen door hun hartelijkheid en gastvrijheid.

'TE GAST IN is het ultieme voorpretboekje'
Flying Dutchman Magazine

www.tegastin.nl